

ՄԱՍԻՆ

Տարեկանն է 30 դր., վեցամսեայն
15 դր., կանխիկ. Հասար 30 փր.
Կանխաւորի վերաբերեալ գրու-
թեանց և ծանուցմանց տողը մէկ ան-
գամու համար 1 փր., երկու անգամու
համար 1 դրուռն է :

ԼՐԱԳԻՐ

Գուրս երթալիւններուն ծախքը
բաժանորդաց վրայ է :
Լրագրին վերաբերեալ որ և է զը-
րուած պէտք է զրկուիլ առ Տե-
րէնն Կ. Պոլիս : Կէճ մարտի մօտ
Արփաճըլար Թիւ 26 :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազգային Պատրիարքարանի Խառն Ժողովոյ
անդամոց թիւը, ինչպէս որ յայտնի է, ստեպ
հրաժարականներով կը նուազի իր հաստատութե-
ան ի վեր. այս օրեր զարձակալ այս թուոյ նուա-
զումը զգալի է Ազգ. գործոց որոնց վրայ այս
օրեր ուրիշ կարեւորներ ալ եւելցած են, զոհա-
ցուցիչ կերպիւ ի հարկէ տնօրէնութիւն ընել ան-
կարելի ըլլալով, չարաժ օր Բ. Գուռը հրաւիրել
ու յորդորել է հետեւեալ երեւելի Ենձիւնքն որ
յիշեալ ժողովոյն մնացորդ անդամոց հետ միասն-
ալով, յանձնառու ըլլան Ազգ. գործոց վարչու-
թեանը հոգ տանել և Որոնք են

- Մեծ. Սերգիւն Լիֆէնտի
- Ս. Ս. Սահան Լիֆէնտի
- Ս. Սորատունկեան Յակոբ Լիֆէնտի
- Ս. Բարունակ Պէյ
- Ս. Սինտսեան Սինաս Լիֆէնտի

Հայրագուծ Կառավարութեան այս խմա-
տուն տնօրէնութիւնը քաջայայտ կընէ զմեզ թէ
Ազգ. Ս. արշավիւնը այսպիսի Ազգասէր Ենձանց
յաւելմամբ ամբողջութիւն մանաւանդ թէ զօրու-
թիւն մ'ստանալով, երեսն ելած և ելնելը կա-
րեւոր խնդրոց օրինաւոր լուծումն և Ազգ. խա-
ղաղութեան օրեր վայելել տալու պիտի յաջողի
Աստուծով :

— Այլ ըսնք նաև որ Եպիսկոպոսական Ժո-
ղովոյ նիստերուն մէջ երկար խորհրդակցութիւն
ընելէ ետեւ որոշու էր է թէ Սոյ և Ազգամարայ
կաթողիկոսաց ընթացքն թէպէտ ապօրինաւոր են,
սակայն իրիւ մարդ խաղած զանուկով, կրնայ
ըլլալ և օրինաւոր ալ է որ զլրջամբ և ապաշխա-
րութեան յանձնառութեամբ կամ առաջադրու-
թեամբ սխալմունքնին քաւեն : Աւտի այս մտօք
զբաւոր առաջարկութիւն մը պիտի պատրաստեն
եղբր ազգային Երեսփոխանութեան մատուցանե-
լու, որպէս զի Ազգ. ներդառմիտ ըլլայ երկու կա-
թողիկոսաց պախաութիւններուն. թէ որ սոյոք
Ս. Եպիսկոպոսներ այս կերպ տնօրէնութիւն մ'
ըրած են առանց զաննք Սոյ և Ազգամարայ ա-
թոնները բազմեցնելու, մեծ գործ մը կատարած
պիտի ըլլան և իրենք ալ ազգային խաղաղութեան
պաշտպան պիտի հանդիսանան : Եւ որովհետեւ
Ազգային Երեսփոխանութեան օրինաւորութեամբ
վերադարձան են վերջնական որոշումը, նախաձեռնար
կը համարենք միայն այսպիսի ըսելով գոհ ըլլալ ու
լուել, քիչ մը հաստատուելով մէկ կարծիքներ-
նուա վրայ թէ Ս. Պատրիարք Հայրը առաւել
յիշեալ երկու կաթողիկոսաց յամառեալ միտքերն
իրենց ապօրինաւոր ընթացքին համոզելու գովելն
զիտմամբ ընդհանուր Եպիսկոպոսաց Ժողով գու-
մարել է, քան թէ զիրենք պաշտպանելու, հա-
կառակ իւր Արքայութեան և առջի Ժողովոյ

վճռոյն : Ապասնք ուրեմն Ազգային տնօրէնու-
թեան :

— Մայրաքաղաքս զանուկով Ս. անցի ազգա-
յինը կարծելով որ Ս. անցի առաջնորդ Գեորգ
Խնատիոս Արքեպիսկոպոսը նորէն հոն չպիտի
դառնայ, կամ լաւ ևս՝ չուզելով հոն դառնալը,
Ս. Արքայութեան Կ. Պոլիս գտնուելն պատեհ
առիթմ մը համարելով տան անձանց ձեռքը Ս.
Պատրիարք Հօր խնդրալիւ մը մատուցել են, ու
րուն մէջ Ժողովրդեան գեղարկութիւնը յայտնելով
կը խնդրեն եղբր որ Խնատիոս Արքեպիսկոպոսը Ս. ան-
ցիկէ : Սակայն Ս. Հայրը նախ յիշեալ անձինքը
համոզել ջանացել է, բայց երբոր չէ յաջողել,
խնդրալիւ Ազգ. Ժողովոյն մատուցանել խառա-
նալով, և նորին որոշման ապասել հրամայելով
ճանրել է զիրենք : Եսոր վրայ խնդրալիւնն ստո-
րադրողները՝ որոնց համար կըսուի թէ Ս. անցի
պատուաւոր վաճառականներ են, վշտանալով ան-
ցեալ օր Ս. անցի մէջ նամակ մը հրատարա-
կեցին ըսելով թէ Ս. Պատրիարք Հայրը զիրենք
վնասել է, և կը ըսնք ալ որ հանրալիւ մը կըս-
տորալին եղբր Ս. անցի Ազգայինք :

Այլ ըսելի ալ թէ Բերացի Ազգայինք Խնա-
տիոս Արքեպիսկոպոսը իրենց քարոզիչ ունենալու մեծ
փափօք կը ցուցնեն և թախանձանք ալ կը խնդ-
րեն և զիր որ նորէն Ս. ան ցուցնայ. (մինչև ան-
գամ Ս. Պոլսոյ Պատրիարքական պաշտօնին ար-
ժանաւոր համարողներ ալ կը դիտուին յիշեալ
Արքեպիսկոպոսը) : Եւ որովհետեւ Բերացի Ազգայինք
Ազգ. մէջ խելով, կարողութեամբ և ուրիշ շատ
հանգամանք նշանաւոր կը համարուին ու թէ որ
ստուգիւ ասանկ միայն մ'ունենցած են, Ս. անցի
Ազգայինք բողբոս և առաջնորդ ալ եղած տրտուել-
ները իրարու հետ բաղաձայնելով, մեր միտքը զար-
մացմամբ կը պաշարուի Ժամանակիս ազգային ող-
ւոյն և կրկնութեանց վրայ . . .

— Երկի Պատրիարքարանի Խառն Ժողովն իր
նորընտիր անդամոց հետ մէկ տեղ առաջին նիստ
ըրաւ Ս. արշավիայի խորհրդարանը : Արտուել թէ
Ս. Պատրիարք Հայրը Եպիսկոպոսական Ժողովոյ
պատրաստած տեղեկալիքը պիտի ներկայացնէ
Խառն Ժողովոյն : Խառն Ժողովոյ Ս. արշավիայի զու-
մարուելը, ինչպէս որ Ժամանակ մ'ալ այսպէս
կըլլար, և Եպիսկոպոսաց ալ մէկ կամ երկու
անգամ յիշեալ խորհրդարանը Ժողովուրդը, Ազ-
գին գործերուն ծանրակշիւ վիճակ մ'ունենալը մա-
կարեւորեալ առիթ կուտան ունենց :

ԳԻՏԱԿԱՆ

ՍԵՐ ԲԱՆԱԾ ԵՐՈՒՆԵՏԻՆ ՎԵՐԱՅ

Թէ որ ու երկէ պարալալի մը արդիւնքով
երկտասարդ մը իրեն ընտրած ըլլայ անանկ արհեստ
մ'որ իր հակամիտութեանը համեմատ չըլլայ, տա-

կաւին ևս իրեն պիտի ըսեմ որ քաջութեամբ անոր
հաճի, և իր հակամիտութիւնը պիտի չափաւորուի,
ինչ որ առաջուց ընտրութեամբ չէր սիրել, ինչ-
լացութեամբ պիտի սիրէ : Այսին զի, Յովսէփ,
յաջողութեան անհրաժեշտ պայմանը հոս է, և
համակրութիւնը միշտ պարտաւորութեան հետ կը
համաձայնի :

Եւս, Յովսէփ, սիրելու ևս քու արուեստդ,
սիրէ ուրեմն սաստիկ և հաւատարմութեամբ, աս է
արուեստով երջանիկ ըլլալու միջոցը, այս է նաև
միջոց արուեստին մէջ զերազանցելու յաջողու-
թեան : Այսին զի համակրութեան ներդրում-
ութեան անանկ բան մ'է որ միշտ աւելի աղէկ կը
գործենք այն բանն որ զուարճութեամբ կը գոր-
ծենք : Ժամանակը շատ շուտով կ'անցնի, զոչալով
մէկդի ձեռնած արատը ինքնակամ կը մեղադրուի,
հոգւոյն զգացած հաճութիւնը աւագ կտրուիւ-
թիւնը աւելի տապալով կընէ, ձեռքն ալ աւելի
զրատ, գործը ամբողջութեանը մէջ կայ չդիտեմ
ինչ բան որ կը զմայլեցնէ, ասանկով աղէկ կատա-
րուած ձեռագործի մը համար կըսուի. «Այս է կա-
տարուած գործը մ'է այս» :

Եւս բանուած արուեստին, շինուած գործ-
քին «Եւ» երեւմն ճշմարիտ կիրք մը կը դառնայ :
Կենաց ընթացք մը որուն ճշդութեամբ կրնամ
վկայել, քեզի պիտի տեսնէ թէ մինչև ուր կրնայ
երթալ այս կիրքը : Եւս գործիւնը, որ էր իր
արհեստին շատ սիրահարեալ և միանգամայն իր
զերազանց արհեստաւորի փառացը շատ նախա-
ձախնդիր, ապաւորուած վառքով մը շինել էր, որ
բոլոր բանէ հասկցողներուն ըսածին նայելով, համ-
կցողութեան և գործադրութեան մասին իրաւցնէ
զլու զործոց մ'էր : Վախճանութիւնն անանկ
ուղից որ այս գործը ընդունելու մասին ապաւորդ
մարդը բոլորովին անորժակէ զուրկ և իր յաջո-
ղութեան յոյսը հակառակօրէնութեան վրայ դնող
ճարտարապետի մը դիմեց : Ճարտարապետը վա-
ռալը տեսնելուն պէս նախատական և անարդանաց
աղաղակներ արձակեց, և որք ալ քննադատու-
թեան կուլ բոլոր հանգամանքներուն վրայ շատ
անիրաւութեամբ և դառնութեամբ : Բայց և այն-
պէս շատ հաւանական էր որ վերջը պիտի ընդու-
նէր, բայց հարկ էր որ իր փառ հաճոյքը դէշ ա-
խորժակէն օշնութիւն գտնելով, ասպարէզ առ-
նէր : Եւս բարբարոս մարդուս բոլոր խօսած ճա-
ռերուն տոնը արհեստաւորը որոնք այլալուծե-
նէն գողալով, փոփոխակի կը գիտէր թէ իր գործ-
քին ու իրեն, իրեն՝ զարմացմամբ, իր վանդակին
յօժարութեամբ և ցաւով, Ս. Երշապէս չկրնալով
իր անձին տէր գտնուիլ, տապալը մը ձեռք ձգեց,
իր բոլոր գործութեամբ վառքակին շատ մը հար-
ուածներ տուաւ, ու զայն կտոր կտոր ըրաւ, վերջը
առանց բերնէն խօսք մը հանելու, հեռացաւ այն
տեղէն շփոթեալ ճարտարապետին վրայ անարդու-
կան նայուածք մ'արձակելով :

Եյս արուեստաւորին բրածը ուրիշին սխալ մտնելովն բուն իր անձին նայելով գէշ պատժուել մ'էր. արուեստին վրայ ունեցած սէրը մինչև խելայեղութիւն հասցնել մ'էր. բայց այս սիրոյն չափազանցութիւնը բոլորովին պախարակելու ատեն ալ անկարելի է մարդուս հոտ կենալ այս բրածին մէջը գոյլելու բան մը գտնելի է. և ճանչելի թէ այս արհեստաւորը արհեստագիտական ողբի մը տէր էր:

Զէ թէ միայն ստոյգ մտքի բացութիւն պահանջող արուեստներու մէջ այս ազէկ գործուած գործքին սէրը կրնայ պատահել, այլ նաև բոլոր արուեստներու մէջ ալ կրնայ ասանկ ըլլալ: Բոլոր գործուած բաներու մէջ կարելի է չանք, ախորժակ, մտադրութիւն, և հետևաբար ան գործոյն վրայ զուարճութիւն մը հաստատել: Գաշտային աշխատանքները քաղաքային աշխատանքներէ աւելի ընդհանրապէս. բայց սակայն ի՞նչ մեծ տարբերութիւն այն մարդուն գործոյն մէջ որ իրեն պատիւ կը համարի ազէկ բրած, ազէկ պեղել, և այն մարդուն գործոյն մէջ որ անհոգ կերպիւ կը պեղէ կամ կը բրէ: Այսէ արտադիր տղան որ կը սիրէ ազէկ հաւասար տիպաներ բանալ, տես աշարակի սպասաւորը որ իր խաշանցը ուշադիր և անձնուէր հոգ կը տանի, և կուրախանայ երբոր անոնք լաւ դիտցած, ազէկ մը մաքուր, լաւ փայլող բուրգով մը կը տեսնէ, մեր անդատանքներուն հարստութեանը համար ասանկ գործաւորներու պարտական է: Չկայ մինչև հասարակ քարայրատակ (քալորբըմ) շինողը որ ասանկ զգացմունք մ'ունենալու յարմար մարդ չըլլայ. բրելու խրամ մ'ունի, ուրախութիւն մ'է իրեն համար տեսնել անոր եղբրը ազէկ կանոնաւոր, որմոցը հաւասարութիւնը՝ շատ ճիշդ, զառ ի վայրն՝ ազէկ հաւասար, յատակը՝ ազէկ ողորկ. և ետքէն թէ որ նորէն անոր մօտէն անցնի, կը հաճի դիտել թէ ինչպէս այն խրամը շնորբով շինուած է, և թէ ջուրն առատօրէն ընդունելով և զիւրովն ամբողջ անտեղծ մօտ եղող դաշտերը առողջարար կընէ:

Խօսե ուրեմն ինձ այն գործաւորին վրայով որ իր արհեստին վերաբերեալ ամէն բանէն ետանդուն ջանքով օգուտ կը քաղէ, որ իր արհեստին վրայով նախանշալուզութեամբ կը խօսակցի, որուն սիրտը կը խայտայ երբոր ազէկ բանուած գործք մը կը տեսնէ, և որ կը չարչարուի ու անհանգիստ կըլլայ մինչև բաւական ազէկ շինած գործքին հա-

մար: Սիթէ իրաւունք հաճոյական բան չէ՞ սա խօսքը լսել. «Հաւասարի անթերի բանուած գործք մը, չկայ վրան պախարակելի բան. միայն կրնայ գոյլուիլ. լաւ կը տեսնուի որ այսինչ մարդն է շիներ:» Արդոյր բան չէ՞ արդեօք աս խօսքը լսել: Կայ արդեօք անանկ նուագարան մ'որ առկէց աւելի փափուկ կերպիւ ահանջ փայփայէ: Եւ կարելի է աւելի շարիւղ ասանկ արուեստ մ'որուն այսչափ պատիւ բերող զուարճութիւն մը կը պարտաւորեն:

ԻՐ ԱՐԻՒՆԵՍԵՐ ԶՄԻՐՈՂ ԳՈՐԾԱՆՈՐԻՆ ԹՇՈՒՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒ ԱՆՆԵԼՔՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ետը հակառակ մի խօսիք ինձ այն արհեստաւորին վրայով որ իրեն յանձնուած գործք իրեւակամայ կը կատարէ, որ անդադար իր արհեստին վրայով կը արանջէ, որ զայն ուրիշ արուեստներէն նուազ կը համարի, կը հառաչէ այն արուեստին յարած ըլլալուն համար, այն արուեստը, ասանկ ըսենք, նաւարանը նետուած դերին իր շղթայաւ կապը քաշելուն պէս կը քաշէ: Ետանկ մարդը անմիտ և միանգամայն թշուառ է. վրան զի իրեն համար աշխատութեան բեռը ծանր է, իրեն համար որը յաւիտենական է, իրեն համար բնաւ շարաթը վերջ չունի:

Ընտարը լեցուն է այս անհանգիստ միտքերով գործք իրենց արուեստը կը ձանձրացնէ, և այն արուեստը փոխելու փափաքելով, միօրինակ թըշուառ կըլլան թէ ձեռքերնին եղած արհեստով և թէ ձեռքերնին չեղածով: Ետենէն աւելի այս հիւսանդութեան նեխակայ են ամենաբարձր արհեստները: Փաստաբանը կը արանջէ անդադար ուրիշ գործոյն համար նեղուելուն վրայ. բժիշկը՝ կերակուրի նաև քնանալու համար իր արամադրութեանը ներքև հանգիստ ժամ մը չունենալուն վրայ. վաճառահանը հասարակութեան բոլոր այլանդակ կարծեացը ծառայելուն վրայ. երկրագործը կը հառաչէ քաղաքի մէջ եղած երջանկութեան համար. քաղաքացին ալ՝ դաշտային խաղաղութեան համար. վարժապետն՝ իր հպատակութեանն ու աշակերտն իր գերութեանը համար. հիւանդ մտքի մը տոն՝ յուզմունքներ: Իրենց ձանձրութեանը մեղապարտ եղող արուեստին չէ, այլ գէշութիւնը բուն իրենց սրտին մէջն է:

Հազար անգամ աւելի թշուառ է նաև այն արհեստաւորն որ ասանկ այլանդակ մտաց իր վրան տիրելուն տեղի կուտայ: Եյն անձինք սրտնց վրայ հիմա խօսեցայ, թէպէտ բոլորն ալ իրենց արուեստ-

տէն տրտունջ ընկելով անգամ, կրնան զայն յաւորութեամբ բանելու բաւական կարողութիւն պահել. կենեքերնին այնչափ զգաղանօք ընդհատուած է, որովք դիւրին կըլլայ այս աննական տրտմութիւնները մոռնալ: Բայց իր արուեստը չսիրող արհեստաւորին կենաց վնասը իրաւունք ստակալի բան է: Ետեն որ իր ձեռքի գործին փակած ըլլալու պարտաւորելով, իր չսիրած գործէն զինքն ազատելու համար կրցածին չափ յաճախ և երկարատեւ այն գործը ձգելէն զատ դարման մը չունի, ասկէց առաջ կուգայ անհոգութիւն, ետէն ալ՝ անկարողութիւն: Ետենով իր կենեքը տաղտկացած աշխատութեանցն ու զինքը կործանող զեղխութեանց մէջ երկուքի կը բաժնուի:

(Եւրոպական)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Մեծ Եւրոպոս Բարձր. Ելի փաշան Զոռեքաթի որ Մայրաքաղաքէն մէկնեցաւ Արևտէ կողմն Սուլթանի շոգնաւով. «Ն. Բարձրութեան ընկերացած էին «Մէջիտի Ալաի» անդամներէն Ասեմ. Գապուլի փաշան, խտրականութեան աւանդին անդամներէն Սալա Լիֆէնտին, Գոստաքի Գիթիաթէ Լիֆէնտին, «Թիմարէթի մէջիտին Իէիս» Գարա թոստորի Լիֆէնտին, Լա թիւրքի լաղըրին Սամադի. Ս. Շարլը Միամար, և ըստ ոմանց «Եհթեմը Ելիէի» քարտուղար Մահմուտ Պէյը: Բարձր. Ելի փաշային բացակայութեանը Մեծ Եւրոպոսի պաշտօնը փոխանորդաբար պիտի վարէ Երտաքին գործոց Պաշտօնայ Բարձր. Գոստա փաշան:

Բարձր. Մեծ Եւրոպոսին այս ուղևորութեանը վրայով, որ թէպէտ ոչ ոք ճիշդ գիտէ բուն նպատակին ինչ ըլլալը և սակայն հարկաւ կարևորութիւն մ'ունի, զանազան կարծիքներ կըլլան: Արտուի թէ «Ն. Բարձրութիւնը լիազօր իշխանութիւն ունի Այսսերական Ահմադաուութեան Արևտէ կողմնց ապստամբներուն շնորհած ընդհանուր ներողութեան պայմանաւոր երկաւրածդէլ պէտք եղած ատենը: Թէ «Ն. Բարձրութիւնը փորձ պիտի ընէ բոլանդակ կողմն նոր Ալիաթի մը ձևացնելու, կարևոր բարեկարգութիւններ ընելով Լիւստուրի և Բուսթի մէջ կազմուած արգի Ալիաթներու գրութեանը վրայ, թէ կողմնց ընդհանուր կառավարիչ մը պիտի դրուի, բայց զատ ստորակարգեալ վարչութիւններ ալ պիտի

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Վ Է Պ
ԼՍՄԱՐԹԻՆԻ
ՈՒՓԱՅԵԼ

(Եւրոպական. Տէս Բէ-46:)

Գարունն որ երկնից պայծառութիւն և անկոց հիւթ կը մատուցանէր, Յուլիայի սրտին ալ շատ բաբախող և լիւրի երիտասարդութիւն մը կրնայէր: Այստեղուց գոյներն աւելի կենդանի էին, աչքը նշարներն աւելի կապուտակ և թափանցող, իր խօսքն ձայնի ոլորակներուն մէջ աւելի շարժումն ունէին. իր տկարութիւնն աւելի հաւաքանք. իր քաղաքն՝ մարմնայ գրիցը մէջ աւելի ուժգին ոտու մն ու տղայութեան հասակ ունէր, Կենաց տաղանդ մը մինչև իր սենեակին մէջ անշարժութեան աւանդները կը յուզէր: Այս քաղցրիկ տաղանդը խօսքերն իր շրթանց վրայ կը ճնշէին, տախտակամոծին վրայ իր ոտքերուն անհանգիստութիւն՝ կուտային. Իրիկունները Յուլիա իր վարագործը բաց կը թողար, ամէն մէկ վայրկեան կերթար բաղնիք կը կրթնցունէր պատուհանին որ շնչէ ջրայն զովութիւնը, լուսնոյ նշքը, բուսական օդոյն այն շոգններն որ Մեծածին ձորէն գալով գաղջացեալ կը հասնէին մինչև գետեղերին կողմի գաղիկները:

«Մհ. ըսի Յուլիային, օ՛ն ուրեմն, բոլոր ուրախութեան օրերնուս մէջ տեղը մեր հոգիներուն տանի մէկ քանի օրեր պարգեւներ: Մենք՝ բոլոր էակներու մէջ ամենէն աւելի զգայուն և աւելի երախտագէտներս, որոնց համար Ետուած իր երկինքն ու երկիրը կը վերակենդանացնէ, չըլլանք մի միայն որոնց համար պարագայ տեղն ա-

սոնք կը վերանորոգէ: Մեկտեղ խորատուցներ այս օդոյն այս լուսոյն, այս երաններուն, այս բուսական կենաց և աճման ու կենդանութեան ուղիներուն մէջ որ այս միջոցիս երկիրը կողմէ, երթանք, տեսնենք թէ աստուածային արաքադորութեան մէջ չկայ օրական ծերութիւն ասեղ ըլլալ մը, թէ բան մը կա՞նք միջոցով մ'ու գրու միջ մը չէ՞ ցածրեր այն աստուածագեղեցութեան մէջ որ կերպէր, կը հեծեծէր, կը սիրէր ու կողաղակը մեր սրտին մէջ Սպիտայի լուսններուն կամ ալեացը վրայ:»

«Մհ. այո, պատասխանեց ինձ Յուլիա, թէպէտ ալ աւելի չպիտի գգանք, աւելի ազէկ չպիտի սիրենք, ուրիշ կերպով չպիտի օրհնենք, բայց երկնից և երկրի մէջ առկիւն մ'երկու ինքն էակաց երջանկութեան աւելի վկայ պիտի ընենք: Եյն մեր սիրոյ ամառն որ միայն այս լեռանց վրայ այնչափ սիրուած էր, պիտի ըլլայ ամեն տեղ ուր որ են քեզի հետ քալիմ ու շունչ առնեմ:»

Յուլիային ծերունի այրը Փարիզի բոլորային եղող գեղեցիկ անտառներուն մէջ ընելու ընթացքուն քաջալերութիւն տուաւ. Բժշկաց հետ խորհրդակցելով կը յուսար թէ բուսական օդը, արեգակին շոգնութեամբ որ ամէն բան կամրագործէ, և բաց դաշտի մէջ չափաւոր կըրթութիւն մ'ընելը, Յուլիային ջղացը հիւսանգոտ փափկութիւնը պիտի վերստին կազդուրէ, ու անոր սրտին առաձգական զօրութիւն մը պիտի տայ: Գարնան առաջին հինգ շաբաթները ամէն արեւ եղած օրեր կէս օրին զինքն առնէր կուղայի Յուլիային դուռը: Նստած կառքերին գոց կըլլար, այն թիւթեալի նայուածքներն ու դիտողութիւններն խորշուէր համար դրը Յուլիային ծանօթ կամ անծանօթ անցնող ու դարձողները պիտի կրնային ընել անտեղով ասանկ յափշտակիչ մանկամարդ կին մը իմ հասակ մարդու մը հետ միտակ, Ես ըսաւ Յուլիային չէի նմաներ որ ըսէին թէ եղբայրն է, Կառքէն վար կիջէինք Փարիզի շուրջներն եղող մեծ անտառներուն մէջ մանկեղծ տեղերը, բլուրներուն ստորոտը, չըլլալակեալ բուրբաղներուն դուռը: Փլեօրիի, Մեծածին, Սեփուի,

Սարթօրի, Ալեքսանի մէջ կը փնտռէինք աւելի ծաղկաբեր խոտերով ծածկուած անտառի տեղերն, ուր ձիերու ամբակներ բնաւ չէին կոխկոտած. բայց ի արքայական սրտոց օրերէ. Եյս անգուստը միայն քանի մը տղայոց կամ աղքատ կանանց կը պատահէր որ եղբոր (հինգ տարեկան) ժողովելու համար իրենց գանակներով գետինը կը բրէին. երբեմն ալ՝ հարեկեալ եղինկ մը տերեւները կը չառաչեցնէր և ընդհատ ծառերուն մէջէն կանցնէր կրտսերու անտառներուն մէջ խորատուցով մեղ նկատելի ետեւ: Կուռ կը քալէինք, երբեմն մէկ միւսին առջևէն երթալով, երբեմն վեր Յուլիային ձեռքը իմ բաղկացուտակն անցած: Ար խօսէինք ապագայ ժամանակին վրայով, այս ամառդարնակ հաղորատու օրաւոր (տեղեւմ) գետիններէն միայն մէկ օրաւոր գետին մը բուն իրեն ստանալուն երջանկութեանը վրայով, որ ունենար այն տեղի հիմաւորը կաղնիներուն մէջի տակի պահապանի փաթիլի տնակ մը: Բարձր ձայնով կը բանդաւորուէինք: Մանիակներ և մշտադար անուշահոտ բոյսեր կը ժողովէինք: Ետնցմով մեր մէջը իրարու փոխադարձ հասկցնելու նախադրերը կը շինէինք: Կրքորոս (պոլսեաց օդու) բոյսին ողորկ տերեւներուն մէջ պահելով այս ծաղկեալ գրեւորուն վրան այս ինչ նշանակութիւն, այն ինչ յիշատակ, այս ինչ նկատմունք, այն ինչ հառաչանք, այս ինչ աղօթք կ'ընէինք: Զգուշութեամբ կը պահէինք իրարմէ բաժնուած ատենին անոնք կարգաւ համար: Ետնք մշտնջենաւոր կերպիւ պիտի յիշեցնէին մեզ ինչ որ կուգէինք ամենէն չկորսնցնել մեր զուարճայից երջանկութեան:

Ար նստէինք շուքի տակ ծառագոյնը ձեմեղներուն կեղերը: Գիբը մը կը բանայինք, կը ջանայինք կարգաւ, բայց ամենէն էջին վերջը չէինք կրնար հասնել: Աւելի կը սիրէինք մեր սրտին մէջ մեր մտաց տպաւորութեան անսպառելի էջերը կարգաւ: Կերթայի մերձակայ ագարակ մը, կառնէր կաթ ու սեւ հաց: Կանաչներուն վրայ նստած կուտէինք, եւեցած հացին կիտրները մըջնեններուն և

լրագիրք անցնալ չաթու Ս. Պապն անհոգ իր տնտեսական ժողովոյ տնօրէնութեանց հրամանս ներք կուտայ, այս շաբթու Չիլիքիս Ս իրիս իր ծովագնաց ապաստանարանը կը փախչի, ուր տեղ այս անգամ չէթէ Վաղդիոյ այլ խառնուրդ հոգի նաւատորմէն անձին ապահովութեանը յոյս կընէ. խառնուրդ կառավարութիւնը որ անցնալները Վաղդիոյ զօրապետի մը պապական Վաղդիոյ զօրաց խօսածներուն համար վշտանալով, Վաղդիոյ կառավարութիւնէն բացառութիւնն ինքեց, և նա ալ զօրապետին ըրածն ի պաշտօնէ չըլլալ յայտնելով, զոչ ըրաւ. այսօր Վաղդիոյ իստական զենայանը Պիտրից Նափուէօն Այսյսեր քովն երթալուն պատճառ կուտայ հնազարդուր մը թէ Հռովմայ մէջ զանազան տեղեր պապական իշխանութեան դէմ երևան ելած ապստամբական ցոյցերուն Վաղդիոյ միջամտութիւնը կասկածուելով, պիտի աղաչէ եղբոր որ եթէ Ս իւհ. Այսյսն այս պիտի դիտաւորութիւն մ'ունի, ևս ձգելով չործադրէ եւ.

Ըստը թէպէտ փոփոխական հնազարդոց արձանանքն են և մինչև ժամանակը որոշ և ստոյգ տեղեկութիւններ չտան ըստ մեզ բոլորն ալ կարծիքն են, սակայն սա փայն կայ որ աշխարհի ըստ արդի կապակցութեան տխուր ազդեցութիւն մ'ընէն զատ, առեւտրական գործոց ալ մեծ վնաս կը հասցնեն. որուն արդիւնքն է զբաւմտեալ արդարացի երկրիւն պաշարաւ իրենց առեւտրոց մէջ ունեցած գումարները արքունի դրամատանց մէջ իբրև յապահովութիւն փոխադրելը.

Նուով Բրէս Լիպր Ս իւհնայի լրագրին խօսքին նայելով, Յունաստանի կառավարութիւնը Միացեալ Նահանգաց կառավարութեան առաջարկած է եղբոր քանի մ'անգամ որ Արեւելի գործոց ժողովրդեան բաղձանաց համեմատ կարգի զըրուելուն միջնորդ է: Սակայն Աթէնքի Մեքիկայի կառավարութեան դործակատարին ձեռք պատասխան ընդունել է թէ Տաճկաց և Հունաց վէճերուն միջամտութիւնը Միացեալ Նահանգաց չափերուն անյարմար կուգան:

Յոնիական կղզեաց մէկ քանիին մէջ բաւական յուզմունք տեղի գտած կը պատմուին. որպէս թէ երբ Անգղիոյ պաշտպանութեան յանձնուած էին, մեծամեծ բարօրութիւններ վայելելով երկիրներն աւելի բարգաւաճեալ էր, իսկ քանի որ Յունաստանի հետ միացեր են, ընդհանրապէս բնաւ Յունաստանին օգուտ չտեսնելէն զատ, յետոյ զարման գտնելու յոյսերին Վաղդիոյ հետ միանալուն վրայ հաստատած են եղբոր: Վաղդիոյ կըսէ լրագիր մը, Յոնիական կղզեաց պաշտպանութիւնը որ ժամանակաւ իրեն առաջարկուել է, չէ ընդունած, թէպէտ չիլիքն այս լոյսն ստուգուելու, բայց Անգղիոյ այս կղզիներուն համար ըրած մեծամեծ ծախքերէն ձանձրացած ըլլալ յայտնի եղաւ, երբ յօժարակամ, չըսենք անտանելի բառ մը վրայէն նետուելու համար Յունաստանի թու:

զուց դեռ մօտ օրեր, կղզեաց փափաքանացն համեմատ, Վաղդիոյ ինչպէս պիտի կրնայ զիրենք դոճ ընել. որ Անգղիայէն պակաս հեռաւորութեան տէր չէ:

Մանչեսթրի մէջ մեծ վրդովմունք մ'աւաճեց օտարականութենէն ձերբախշ եղող երկու անձանց համար, որոնց վրայ կասկած ըլլալով թէ երկու իրանտացի ֆենիաներ են որք Ամերիկայէն իրանտա կուգան հայրենակիցներն զըզուելու, ստորին աստիճանի մը մէջ դատուել են, և երբ բարձրագոյն ատեսնի ելնելու կը տանին եղբոր ժողովրդոց միջ խումբ մը վրանին յարձակելով կառավարաց նստած կառքին ձիւնը կըսպաննէր, դռները կը կոտորեն կառնաւորները որոնց հետ քանի մը դատուելու կանայք ալ կան եղբոր, բոլորը ազատ կը թողուին, քովերին նստած վնասուրդ կը մեղսեն, դուրսնենքն ալ կը ցրուեն:

Ըստ լրագր Լոտրա հասնելով օտարականութեան մեծ պաշտօնեան կը հրատարակէ թէ 300 լոտր պիտի տրուի անոր որ այս երկու ֆենիաները կառավարութեան ձեռքը ձգելու յաջողի: Նոյն միջոցին 15 մարդ ալ կը բռնուին այս բռնարարութեան օգնողներն:

Ըստ ծանր դեպքը աւելի դժուարացնելու կասկած կըլլայ թէ որ երկու կառնաւորներն ատուելու Ամերիկայի ըլլան, քանզի ան ասին անշուշտ Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը բողոք պիտի բառնայ Անգղիոյ կառավարութեանը դէմ:

Հնազարդուր մը կը ծանուցանէ թէ խառնական կառավարութիւնը նորէն զօրք զոյր է պապական երկիրն օստմանադրութեան պահպանող զօրաց մէջ բաժնուելու համար. որովհետեւ բաւական կարիպալտեանք Ս. Պապին երկիրն անցնելու յաջողի են. շատ ալ զէնք սնտուկներով իբրև վաճառք հոն տարուել են:

ԿԵՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լու անուանալ Ըստրիական արժեթղթերուն որոց վճարուել վիճակահանութեամբ կըլլայ, ուրիշ տեսակ արժեթղթերէ ընտրելազոյն և շահաւետ ըլլալը թէ և վերջին ատեններս Մայրաքաղաքի մէջ ալ ճանչուիլ սկսաւ, բայց որովհետեւ ասոնք թէ բաժանուել են, այսինքն տոկոսաւոր, անտոկոս, եւ թէ զանազան պայմաններու են թարիւղալ, հետեւաբար խիստ դժուար կըլլայ հրատարակութեամբ ձեռք և կատարեալ տեղի կուլիւն հաղորդել հանրութեան. ուստի Վ. Բարազան և Վ. Իրիանեան ընկերք կը ծանուցանեն այսու, որ պատրաստ են լիովին զոհացուցիլ ծանօթութիւն տալ այս մասին ամէն անոնց՝ որք բարեհաճին հրամայել իրենց գրասենեակը, ի Վ. Պօլիս Պահճէ գափու ճառտեսի մեծ մօքսին քով թիւ 26:

Վերջաւոր ընկերաց սենեակը կը ծախուին նաեւ Վրիտանիոյ Լոնտոնի տոմսակները զին 40 զուրու՝ որոնք Լոնտոնի երկրի սեղանաւորներուն ստորագրութեամբ և Լոնտոնի տէրութեան

զմուռով վաւերացեալ ըլլալէն զատ, ալ աւելի ապահովելու համար իրենց կողմէն ալ կըստարարեն: Ա իճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ Լոնտոնացի Լոկոմոթիւր 1 ին և պիտի վաստըին յետագայ գումարները:

1 տոմսակ	200,000	Ֆիօրին
1	40 000	"
1	20,000	"
2	5000 ական	10 000
2	2000	4 000
2	1500	3 000
4	1000	4,000
37	400	14 800
1650	160	264,000
1700		559,800

Չի վաստիող տոմսակները սոյն վիճակահանութեան վերջ արժէք չունին: Ս վաստիողները ըստ կանոնի 150 ֆիօրին սեղանաւորին ձգելով մնացեալ գումարը 0/0 6 զեղջուրով կրնան ընդունիլ կամ յիշեալ ընկերութեան և կամ իրենց միջնորդութեամբ առանց դժուարութիւն կրնու:

ՃԵՌԱՅԵՐԱՐԵՐ

1867 Սեպտ. 21

Ըստ Լոտրիոցի Լոկոմոթիւր 1 ին Ս իւհնայի մէջ քաջուած իրանքոյն վաստիած թիւերը Պաղէ գափու ճառտեսի Վ. 26 Վ. Բափազան և Վ. Իրիանեան ընկերաց մաղազան հնազարաւ եկած ըլլալով կը հրատարակեն թէ վաստիող Սերինքը հետեւանին են.

91. 149. 307. 437. 684. 1471. 1488. 1864. 1923. 2094. 2338. 2616 2686. 3015. 3086. 3509. 3946:

Ըստ Սերինքէն որու քով որ կըլլ. վաստիած կամ Նուէրօն ու գումարը հասկնալու համար պէտք է որ յիշեալ մաղազան գալով իմանան:

ԼՂԳ

Ըս թերթէն զատ թիւ մը մնացած ըլլալով Նիւստանի հրատարակութեան տարին լրանալու, կը հարկադրենք քանի մի շաբթով զարեցնել Նիւստանը. որպէս զի կարող ըլլանք ներքին և արտաքին խոշորագոյններու դարմանը խորհելու և կարգի դնելու: Մեր կողմէն խմբագրութեան և հրատարակութեան մասին ընկերներն ներքին և մեզ վերաբերելով, կը մնայ բնէ որ բաւական գումար մը և այն ալ մեր յուսացած շահուն գրեթէ հաւասար դեռ կը մնայ Սեմ. Բաժանորդաց կամ Գործակալաց Հատուցանողներուն քով, ուստի թախանձաբար կը խնդրենք այս անգամ ալ որ շնորք ընեն Սեմ. Բաժանորդ և Գործակալք մինչև 15 օր իրենց պարտքը հատուցանելու. քանզի հաշիւներս հրատարակելու տփաղանք ենք, և պատճառն ալ յայտնի ըսուած է առջի ազդարարութիւններու մէջ:

ԱՌԵՒՏԻՍԿԱՆ		
ԴՐԱՄՈՑ ԸՐԹՈՂԱԹԻՒՆՆԵՐ		
Վաւերաց	Վաւերաց	
Թիւթ	Պրիմ	
Օսմանեան իրա Մեծիաիէ	103 3/4	109 1/2
Քաննոց արծաթ	20 1/2	21 3/4
Բոնոսիակ	34 3/8	

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐԳ		
Պր. Բր.	Թիւթ	Պր. Բր.
Յօրեն Սամսո կարծր	29—30	
Պեւարապիա	38—38 1/2	
Պալլը	31—32	
Բէօստիւնէ	32—32 1/2	
Կարաց կակուլ	33—34	
Իպրայիլ	32—33	
Վառնա	30—31	
Պուրկալ	31—31 1/2	
Եղիպտացորեն Անատոլու	17—18	
Գարի	15—16	
Փիլիթիւր պերենձի	500—550	
Պարսկաստանի	—200	
Բամպակ Պալլըքէսէր և Ռոտուլոյ	—	
Կէյլէ	—11 1/2	
Ատանա	—7 1/2	
Ռուս. Պարսկ. և Սարբերթ	6 3/4—7 1/4	
Ռուրդ Անատոլու լուացուած	11 1/2—12 1/2	
Չէյրէ Էնկիւրիւ	—6	
Էնկիւրիւ	—13 3/4	
Կիսարիլ	—13 1/2	
Մազը սեւ	11 1/2—12	
Սպիտակ	—8	

Տօնան	Պր. Բր.
Թիւթիկ Էնկիւրիւ	31—35
Վան	20—21
Վիթիս Պալլըքէսէր և Կէյլէ	—225
Ալիի կաշի մալու	8 1/2—9
Բիթիկ տերի բոցուած	30—31
Սոլէպ Տաճկաստանի	14—15
Մեղրամիմ գէղին Տրապիզոն	—25
Մեղրամիմ	—21
Սոսամ Բուլի	—
Կտաւաթի հունտ Բուլի	—
Կտաւաթի	—
2էթ Ալլիպրդ	9
Կիթիս	—8
Անա (սապոն) Գանտիս	—6
Կիթիս (սապոն) Միտիլի	4 1/2—5 1/2
Բրիւն Էնկիւրիւ Բէյրութ	3 3/4—4
Ճէնոպի	—225
Հնդիկ	—220

ԱՐՏԱԲԻՆ ԲԵՐԳ		
Տօնան	Պր. Բր.	Տօնան
Խաչիկ Ռիօ և Գարու	100	880—900
Ստեան	—	800—820
Ստեան	—	760—780
Շաքար Հօլանտա Փոշի	Կիթիս	—227
Գարգիլա գլուխ	—	—275
Փոշի	—	—223
Անագ (դալու)	—	—675
Պալլըք (պիլիւ)	Տօնան	—5 1/4
Էնկիւր (էնկիւր) Պէնկալ	—	125—140
Անուշադր (նըշադր)	—	6—6 1/4
Բարֆիւս Կ 15 Էն 48 Վարիլ	39	—96
Զինկո տախտակ թիւ 6—12	100	—475
Զինկո րուրաճ և տախտակ	—	—14 1/2

Պր. Բր.	Տօնան	Պր. Բր.
Պալլըք (էնկիւր)	0, 00	անտուկ 150—155
Կարպ (գարպու)	—	Կիթ. —140
Էնկիւր Անգ. տախտակ և քաւ.	—	67 1/2—68
Տախտակ 1—14	—	—110
Բէնեցու	—	72 1/2—73
Բուլըք (էնկիւր)	—	—90
Թիթիկ (թէնթէ)	զուր անտուկ	—315
Իւսիլիւր Զէնոպ Գընդ	—	—54
Սրտուածէթ Անկերա Թիթիկ	10 1/2—11	—124
Գարգիլա	11	—114

ԲԱԺԱՆԱԳՐԱԲԱԺՆԵՐ ՏԵՂԵՐՆԵ

Լրագրիս գրասենեակը և Վ. Իրիանեան ընկերաց սենեակը Սեմ մտքին քով, թ. 26:

ԱՄՍՈՒՆ, Մարտիրոս Աղա Զարեան:

ՏՐԱՅԻՋՈՒՆ, Աստուածատուր Աղա Կ Իզդիսեան:

ՊՐՈՒՍԸ, Յարութիւն Աղա Օրապեան:

ԻՏԻՆԵ, Բովհանէս Աղա Սրբաւան:

ԶՄԻՌՈՒՆԸ, Գրիգոր Ա Մեքեան:

ՀԱԼԷՊ, Հօհանէս Աղա Գիւրգիսեան:

ԱԼԷՔԱՆԴՐԻՆ, Գրիգոր Աղա Գ Գալիպոլեան:

ՊԵՏԵՐՈՒՆ, Սարգիս Աղա Ե. Կրքեան:

ՊԵՏԵՐՈՒՆ, Բովհանէս Աղա Նաւատուրեան:

ՌՕՏԱՅԻՋ, Գէորգ Աղա Գ. Կիւտուտեան:

ՓԻԼԻՊԷ, Նշան Աղա Մ. Շիշմանեան:

ՆԻԿՈՒՄԻՆ, Պօսեպի Ռուրէ Աղա Բապտիստեան:

ԿԵՅԼԷ, Մարտիրոս Աղա Լեզգիսեան:

ԹՈՒՄԸ, Ստեփան Աղա Ճ. Արապեան:

ԱՏԵՊԵՐՈՒՆ, Արամ Աղա Մահմետի Եփրայիմեան:

ԱՏԵՊԵՐՈՒՆ, Անդրանիկ Աղա Վարդանեան:

ԽՄԲԱԿԻՐ ՏՆՕՐԷՆ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԶԱԽԵԱՆԵՆ

ՏԵՐ ԵՒ ՏՊԱԳՐԱՊԵՏ

ՍԵՐԱԲԻՆ ԵՒ ՄԵՆԵՆԵՆ

